

CAPÍTULO 1. FUNDAMENTOS

1.1 Obxecto

O PLADIGA 2008 (Plan de Prevención e Defensa contra os Incendios Forestais de Galiza) ten por obxecto o establecemento da organización e o procedemento de actuación dos recursos e servizos cuxa titularidade corresponde á Comunidade Autónoma de Galiza, daqueles que poidan ser asignados a este pola Administración Xeral do Estado, así como dos que puidesen ser facilitados por outras Entidades Públicas ou privadas para facer fronte aos incendios forestais dentro do territorio galego, e permitir, no seu caso, unha coordinación e actuación conxunta dos diversos Servizos e Administracións implicadas na loita contra o lume, co fin de desenvolver na súa totalidade a fase de actuación do Nivel de gravidade 0, referido a aqueles incendios clasificados como tales.

1.2 Funcións básicas

- ✓ Prever a estrutura organizativa e os procedementos para a prevención, detección, extinción e investigación de incendios forestais segundo as épocas de perigo.
- ✓ Establecer as épocas de perigo, relacionadas co risco de incendios forestais, en función das previsións xerais e dos diferentes parámetros locais que definen o risco.
- ✓ Reducir ao máximo posible - tendo en consideración os recursos dispoñibles - as consecuencias ecolóxicas, económicas e sociais producidas polos incendios forestais.
- ✓ Establecer os obxectivos e as actuacións a desenvolver no ano 2008 para facer fronte aos incendios forestais.

1.3 Antecedentes

A Comunidade Autónoma de Galiza ven realizando os plans INFO correspondentes ao seu ámbito territorial, de acordo coas funcións que, en materia de Conservación da Natureza, lle foron transferidas no seu día.

Ata o ano 1997 o órgano responsable da súa elaboración foi a Consellaría de Agricultura, Gandería e Montes, pasando a exercer esta función a Consellaría de Medio Ambiente ata o ano 2005, momento no que se traspasa á Consellaría do Medio Rural.

1.4 Marco legal

Como obriga recollida no artigo 6 da *Lei de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia*, a Xunta de Galiza ten competencia para elaborar e aprobar o Plan de Prevención e Defensa Contra os Incendios Forestais de Galicia (PLADIGA).

Así mesmo sinálanse as seguintes normas tidas en conta:

- Decreto 3769/1972, do 23 de decembro, polo que se aproba o Regulamento da Lei de Incendios Forestais.
- Lei Orgánica 1/1981, do 6 de abril, Estatuto de Autonomía para Galiza.
- Real Decreto 1535/84, do 20 de xuño, sobre a ampliación e adaptación de funcións e servizos do Estado na Comunidade Autónoma de Galiza en materia de conservación da natureza.
- Lei 2/1985, do 21 de xaneiro, sobre Protección Civil.
- Lei 7/1985, do 2 de abril, Regulación das bases do Réxime Local.
- Real Decreto 875/1988, do 29 de xullo, polo que se regula a compensación de gastos derivados da extinción de incendios forestais.
- Lei 9/2001, do 21 de agosto, de conservación da natureza.
- Real Decreto 407/1992, do 24 de abril, polo que se aproba a Norma Básica de Protección Civil.
- Resolución do 11 de outubro de 1994, da Secretaría Xeral para a Protección Civil e o Medio Ambiente, pola que se ordena a publicación do plano territorial de protección civil da Comunidade Autónoma de Galiza (PLATERGA) (D.O.G. nº 236, do 9 de decembro) aprobado polo Consello da Xunta de Galiza o 12 de xullo de 1994, e

homologado pola Comisión Nacional de Protección Civil o 30 de setembro de 1994. Polo Decreto 56/2000, do 3 de marzo, foi publicada unha nova revisión (D.O.G. num. 62, do 29 de marzo de 2000).

- Regulamento (C.E.E.) nº 307/97, Diario Oficial das Comunidades Europeas do 17 de febreiro, relativo á protección dos bosques na Comunidade contra a contaminación atmosférica.
- Resolución do 29 de decembro de 1999, da Dirección Xeral de Relacións Laborais, sobre as medidas de consolidación do emprego (D.O.G. nº 28 do 10 de febreiro de 2000).
- Lei 43/2003, do 21 de novembro de montes. (B.O.E. nº 280).
- Resolución do 26 de xaneiro de 2004, da Consellaría da Presidencia, Relacións Institucionais e Administración Pública, pola que se ordena a publicación do acordo do Consello da Xunta de Galiza do 22 de xaneiro de 2004, polo que se aproba a modificación da relación de postos de traballo da Consellaría de Medio Ambiente.
- Decreto 232/2005, do 11 de agosto, polo que se fixa a estrutura orgánica dos departamentos da Xunta de Galiza.
- Decreto 562/2005, do 1 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellaría do Medio Rural e do Fondo Galego de Garantía Agraria.
- Resolución do 12 de xuño de 2006 pola que se modifica a época de máximo perigo de incendio, regulada na Resolución do 27 de xaneiro de 2005 sobre medidas para a prevención de incendios forestais.
- Decreto 105/2006, de 22 de xuño, polo que se regulan as medidas relativa á prevención de incendios forestais, á protección dos asentamentos no medio rural e á regulación de aproveitamentos e repoboacións forestais.
- Lei 10/2006, de 28 de abril, pola que se modifica a Lei 43/2003, de 21 de novembro, de Montes.

- Real Decreto-Lei 8/2006, do 28 de agosto, polo que se aproban medidas urxentes en materia de incendios forestais na comunidade autónoma de Galiza.
- ORDE INT/2967/2006, do 25 de setembro, pola que se determinan os municipios a que son de aplicación as medidas previstas no Real decreto lei 8/2006, do 28 de agosto, polo que se aproban medidas urxentes en materia de incendios forestais na Comunidade Autónoma de Galicia. («BOE» 233, do 29-9-2006.)
- Decreto 138/2006, do 24 de agosto, de medidas urxentes de axuda para a reparación de danos e perdas causados pola vaga de incendios que asolaron Galicia durante os días 4 a 14 de agosto do ano en curso.
- Orde do 4 de setembro de 2006 pola que se establecen as bases reguladoras e se convoca a concesión de axudas e subvencións por danos persoais, en desenvolvemento do Decreto 138/2006, do 24 de agosto, de medidas urxentes para a reparación de danos e perdas causados pola vaga de incendios que asolaron Galicia durante os días 4 a 14 de agosto do ano en curso.
- Orde do 4 de setembro de 2006 pola que se establecen axudas para a reparación de danos e perdas nos terreos cinexeticamente ordenados-tecores de Galicia ocasionados polos incendios forestais acaecidos durante os días 4 a 14 de agosto do ano en curso.
- Orde do 27 de decembro de 2006 pola que se modifica a do 4 de setembro de 2006 pola que se regula a concesión de axudas para compensar os danos sufridos en establecementos mercantís e industriais causados pola vaga de incendios que asolaron Galicia durante os días 4 a 14 de agosto do ano en curso.
- Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia .
- Orde do 18 de abril do 2007 pola que se zonifica o territorio con base no risco espacial de incendio forestal.

1.5 Ámbito de aplicación

A totalidade do territorio da Comunidade Autónoma de Galiza.

1.6 Definicións

A efectos do presente PLAN considéranse as seguintes definicións:

- **Área de intervención:** Área da emerxencia, constituída pola zona base, zona de extinción e zona de socorro
- **Comité Galego de Defensa dos Montes contra Incendios Forestais:** Órgano de Coordinación Superior da Defensa contra Incendios Forestais en Galiza.
- **Comité de Dirección:** Órgano que exerce as funcións de dirección e coordinación da emerxencia naquelas situacións que o requiran.
- **Comité de Coordinación Policial antiincendios:** Órgano de Coordinación dos labores de investigación e disuasión policial na loita contra incendios forestais.
- **Comité de Distrito Forestal:** Órgano de Coordinación para establecer medidas de prevención e extinción de incendios e regulación dos usos do solo no ámbito territorial do distrito.
- **CECOP:** Centro de coordinación operativo a través do cal exerce o Comité de Dirección as funcións de Dirección e Coordinación da emerxencia.
- **Base de helicópteros:** Instalación permanente ou semipermanente que serve de heliporto, dotada con servizos de apoio aos helicópteros e ao persoal.
- **BIIF:** Brigada de investigación de incendios forestais, formada por especialistas na investigación forestal de causas de incendios.
- **Beluga:** Brigada especializada na loita contra os lumes de Galiza.
- **Brigada de extinción:** Conxunto de capataz, peón condutor e peóns que actúan directamente contra o lume con ferramentas manuais ou con tendidos de mangueras, ou indirectamente mediante traballos de liña de defensa trasladándose xeralmente en vehículos todoterreo.

- **Brigada de helicóptero:** Brigada que se traslada xeralmente en helicóptero e que actúa na extinción contra o lume con ferramentas manuais, tendidos de mangueras ou calquera outra técnica de extinción directa ou indirecta, e normalmente co apoio de descargas de medios aéreos.
- **Cartografía oficial:** A realizada con suxeición ás prescricións da Lei 7/1986, de Ordenación da cartografía, polas Administracións Públicas ou baixo a súa dirección e control.
- **Centro de Coordinación e Control:** Posto de mando Central, Provincial ou de Distrito dende o cal se dirixen e coordinan as accións de defensa contra incendios.
- **Conato:** Cando a superficie queimada, arborada máis rasa, sexa igual ou menor a 1 ha, sempre que o arborado queimado sexa igual ou menor a 0,5 ha, ou cando afectando só a superficie rasa esta non supere 1 ha (ver esquema ao final do capítulo).
- **Conductor de motobomba de defensa contra incendios forestais:** Persoal que ten como misión principal conducir os vehículos motobomba do servizo, así como un coñecemento básico da loita contra incendios forestais e, en xeral, dos medios que se empregan na mesma.
- **Emisorista de defensa contra incendios forestais:** Persoal que está ao cargo do sistema de comunicacións empregado polo servizo.
- **Director Técnico de extinción:** Profesional que recibiu formación acreditada específica sobre comportamento do lume forestal e técnicas adecuadas para súa extinción. Ten a condición de axente da autoridade e poderá mobilizar medios públicos e privados para actuar na extinción de acordo cun plan de operacións.
- **GCA:** Grupo Central de Análise, é un grupo de acción formado por un equipo profesional de medios humanos e materiais, dependente da Subdirección de Defensa Contra os Incendios Forestais, que terá como función principal a de asesoramento e apoio ao Director Técnico de Extinción, nas labores de planificación, operación e loxística, coa posibilidade de establecer un Posto de Mando Avanzado

- **GLPA:** Grupo Local de Pronto Auxilio, grupo formado por voluntarios, sen número de integrantes fixo.
- **GRUMIR:** Grupo municipal de intervención rápida composto por quince persoas, das cales doce son persoal eventual e tres fixo.
- **Grupo de intervención:** Unidade de intervención operativa, encargada da execución das diferentes accións previstas no plan de ataque
- **Incendio forestal:** Cando a superficie arborada queimada sexa maior de 0,5 ha ou, no caso de que a superficie arborada sexa inferior a 0,5 ha, cando a súa suma coa superficie rasa sexa superior a 1 ha.
- **Índices de risco:** Valores indicativos do risco de incendio forestal nunha zona.
- **IRDI:** Índice de risco diario de incendio forestal.
- **PLADIGA:** Plan de Prevención e Defensa contra os Incendios Forestais de Galiza, que elabora anualmente a Dirección Xeral de Montes e Industrias Forestais da Consellaría do Medio Rural, desenvolvendo o nivel 0 da directriz básica de planificación de Protección Civil de Emerxencias por Incendios Forestais.
- **PMA:** Posto de dirección técnica de extinción de incendios, consistente nun vehículo tipo furgón adaptado, para apoiar ao Director Técnico de Extinción, tanto na planificación, como na coordinación de medios terrestres e aéreos participantes no lume.
- **PRM:** Punto de Recepción de Medios, área de estacionamento temporal dos medios dispoñibles, en espera de asignación de misión
- **Lume controlado:** É aquel que se conseguiu illar e deter o seu avance e propagación.
- **Lume extinguido:** Situación na que xa non existen materiais de ignición no perímetro do incendio nin é posible a reprodución do mesmo.
- **Lume forestal:** Lume que se estende sen control sobre terreo forestal afectando á vexetación que non estaba destinada a arder e que, segundo o tipo de vexetación e superficie queimada, clasifícase en incendio, conato ou queima de matogueira.

- **Lume de Nivel 0:** Referido a aqueles incendios que podendo ser controlados cos medios de extinción previstos e que, aínda na súa evolución máis desfavorable, non supoñen perigo para persoas non relacionadas coas labores de extinción, nin para bens distintos ós de natureza forestal.

- **Lume de Nivel 1:** Referido a aqueles incendios que podendo ser controlados cos medios de extinción previstos no Plan de Comunidade Autónoma, se prevé pola súa posible evolución, a necesidade da posta en práctica de medidas para a protección das persoas non relacionadas coa extinción e dos bens distintos dos de natureza forestal que se poidan ver ameazados polo lume.

- **Lume de Nivel 2:** Referido a aqueles incendios para cuxa extinción se prevé a necesidade de que, a solicitude do órgano competente da Comunidade Autónoma, sexan incorporados medios estatais non asignados ó Plan da Comunidade Autónoma, ou poidan comportar situacións de emerxencia que deriven cara o interese nacional.

Para a declaración do Nivel 2 consideraranse dúas situacións:

- 2.R-0 (relacionado co Nivel 0). Cando nun Nivel 0 sexan necesarios medios non previstos no plan, e só estean en perigo bens forestais, pásase directamente ao Nivel 2.

- 2.R-1 (relacionado co Nivel 1) Cando estando no nivel 1 sexan precisos medios non previstos no plan.

- **Lume de Nivel 3:** Referido a aqueles incendios que pola súa especial gravidade así sexan declarados polo Ministro do Interior.

- **Modelos de combustible:** Diferentes tipos de vexetación clasificados e normalizados para o estudo e predición do comportamento do lume en cada unha delas.

- **Mobilización:** Conxunto de operacións ou tarefas para a posta en acción de medios, recursos e servizos para a loita contra incendios forestais.

- **Oficial 2º Mecánico de maquinaria de incendios:** Persoal en posesión de coñecementos de mecánica.

- **Operador-Codificador do S.P.D.C.I.F.:** Persoal que manexa os medios materiais das oficinas dos servizos de prevención e defensa contra incendios forestais, para o tratamento da información.
- **Patrulla de vixilancia móbil:** Conxunto dunha ou máis persoas que sobre un vehículo todoterreo (V.T.T.) percorre unha zona en misión de detección de lume, e no seu caso inicia e participa na extinción.
- **Peón condutor do S.P.D.C.I.F.:** Persoal que realiza labores que esixen predominantemente esforzo físico, vinculadas ás funcións de prevención e defensa contra incendios, e que conduce vehículos dedicados ao transporte das brigadas e materiais do servizo. Substituirá ao Xefe de brigada no caso da súa ausencia.
- **Peón do S.P.D.C.I.F.:** Persoal que realiza labores que esixen predominantemente esforzo físico, vinculadas ás funcións de prevención e defensa contra incendios.
- **Posto fixo de vixilancia:** Torre de observación activada cun vixía.
- **Posto de mando avanzado:** Posto de dirección técnica das labores de control e extinción dun incendio, situado nas proximidades deste.
- **Queimas controladas:** Queimas de matogueira para o control do combustible vexetal, levadas a cabo con criterios de idoneidade técnica para o seu efectivo control.
- **Queima de matogueira:** Lume forestal no que só se queima superficie rasa, sendo esta maior de 1 ha. (ver esquema ao final do capítulo.)
- **Rede de observación e detección:** A formada polos postos fixos de vixilancia e as patrullas móbiles.
- **Rede de transmisións:** Composta pola rede de radio e a rede de ordenadores e fax que permite o enlace entre os centros de coordinación, bases, postos fixos e móbiles de vixilancia, brigadas e vehículos motobomba e, en xeral, de canto elemento intervéñ na defensa contra incendios como avións, helicópteros, etc.
- **Risco de incendio:** Probabilidade de que se produza un lume nunha zona e nun intervalo de tempo determinados.

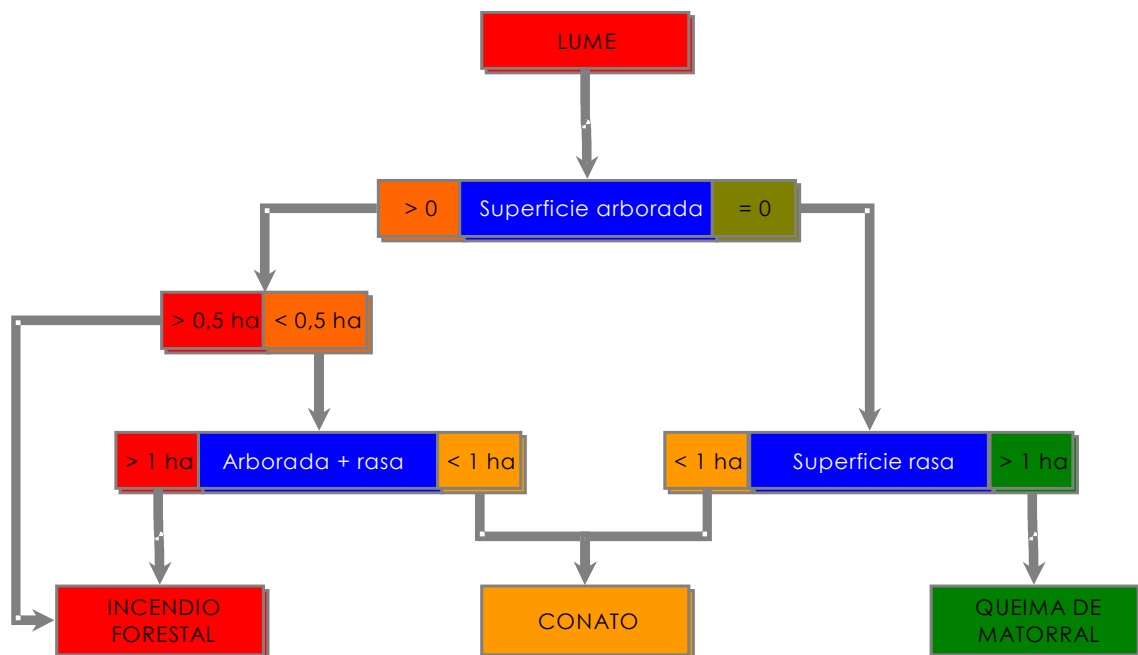

- **Técnico de defensa contra incendios forestais:** Persoal que, estando en posesión da correspondente titulación, realiza as funcións inherentes á mesma.
- **Técnico de garda:** Persoa asignada para dirixir as accións de extinción no seu ámbito territorial cando se establecen gardas ou roldas, coa obriga de informar ao Xefe de Garda das novidades recibidas.
- **Técnico superior do S.P.D.C.I.F.:** Persoal que estando en posesión da titulación correspondente, desenvolve as funcións propias da mesma nunha praza que require coñecementos especializados.
- **Vehículo motobomba:** Vehículo todoterreo equipado con cisterna e bomba de auga. Actúa mediante auga ou auga con retardante a presión.
- **Vixilante fixo do S.P.D.C.I.F.:** Persoal que se ocupa da vixilancia de incendios dende puntos fixos determinados.
- **Vixilante móbil do S.P.D.C.I.F.:** Persoal que se ocupa da vixilancia de incendios utilizando os medios de desprazamento postos á súa disposición e que realiza labores, que esixen predominantemente esforzo físico, vinculados a funcións de prevención e defensa contra incendios.
- **Vulnerabilidade:** Grao de perdas ou danos que poden sufrir, ante un incendio forestal, a poboación, os bens e o medio ambiente.
- **Xefe de brigada do S.P.D.C.I.F.:** Persoal con coñecementos completos dos traballos e obras a realizar, que teñen ao seu cargo de modo persoal e directo a vixilancia e execución das tarefas de prevención e extinción de incendios forestais.
- **Xefe de garda:** É o máximo responsable da dirección e coordinación da loita contra incendios forestais no seu ámbito territorial cando se establecen gardas nos centros de coordinación.
- **ZAR:** Zonas de alto risco de incendio.
- **Zona de extinción:** Zona formada polo perímetro do lume, nesta zona desenvolveranse as labores de extinción, control e saneamento do lume

- **Zona base:** Zona de concentración de equipos materiais e humanos relacionados coa emerxencia, onde se pode establecer o PMA.
- **Zona de socorro:** De forma xeral, será a zona inmediatamente anterior á zona de extinción, onde se situará o Grupo sanitario.

1.7 Esquema de conato, incendio e queima de matogueira

Co fin de especificar o que se denomina conato, incendio ou queima, se presenta o esquema seguinte:

Cadro 1: Esquema de conato, incendio e queima de matogueira.